

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.540/2016/8.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2016. október 19. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

végzést:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete miatt ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2016. május 13. napján kihirdetett 26.B.75/2016/25. számú ítéletét helybenhagyja.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

Indokolás:

I.

A Debreceni Törvényszék vádlottat testi sértés büntettének kísérlete (Btk. 164. § (8) bekezdés) miatt 3 év 10 hónap szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A börtönbüntetésbe beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. Elrendelte a Debreceni Járásbíróság 45.B.1593/2012/10. számú ítéletével jogerősen kiszabott 1 év 4 hónap börtönbüntetés utólagos végrehajtását. Az elkövetés eszközét elkobozta, rendelkezett más bűnjelekről és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnjogi költség viselésére.

II.

Az ítélet ellen a vádlott a bűnössége megállapítása miatt, felmentésért, a védő elsősorban felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése céljából jelentettek be fellebbezést.
Az ügyész nem élt jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.92/2016/7-I. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - a tényállás kisebb kiegészítése mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Az átiratban foglaltak szerint indokolt a tényállás kiegészítése 8 napon belül gyógyuló sérülésének részletes leírásával, valamint azzal, hogy sértett a vádlott szúrásai előtt a kezét felemelte. A tényállást egyébként megalapozottnak, a bűnösség megállapítását, a cselekmény minősítését és a büntetés kiszabását törvényesnek tartotta.

A nyilvános ülésen a vádlott és a védő - jogos védelem címén - a védelmi jogorvoslatot fenntartva felmentésre tettek indítványt.

III.

A vádlott és a védő fellebbezése nem alapos.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált. A törvényben előírt teljes revízió keretében a fellebbezések okára és céljára tekintet nélkül bírálta felül a tényállás megalapozottságát, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmények minősítését és a büntetés kiszabását is.

A felülbírálat során az ítéletábra megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le. Nem vétett sem feltétlen, sem olyan relatív hibát, mely a bizonyítás törvényességét érintené, illetve az érdemi felülbírálatot kizárná.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve a vádbeli tényeket szem előtt tartva megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 351. § (1) bekezdés értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó.

Az ítéletábra nem értett egyet a fellebbezési főügyészi észrevétellel, miszerint az ítélet hiányosság folytán a Be. 351. § (2) bekezdés b) pontjában írt okból részben megalapozatlan. Az nem vitás, hogy részleges megalapozatlanság kiküszöbölése a másodfokú bíróságnak nemcsak törvényi lehetősége, hanem kötelezettsége is egyben (Kúria Bt.III.1.505/2015/6.sz.).

Megalapozatlansági ok azonban a releváns tényekre nézve nem rögzíthető. Hiányosnak minősül a tényállás, ha egy lényeges, büntetőjogi főkérdést érintő tényre nézve egy, vagy több bizonyítási eszközről rendelkezésre áll a bizonyíték, ennek ellenére a bíróság a bizonyított tényt mégsem állapítja meg ítéletében.

E körben döntő, hogy a bíróságnak a tettazonosság elvét is figyelembe véve, kizárólag azon releváns fő és átkötő részlet tényeket kell megállapítania, melyek büntetőjogi jelentőséggel bírnak. Jelen ügyben megállapítható, hogy az ügyész karjának a vádlott általi megvágását - mint elleni támadás során történt elvétést - a sérülés konkrét leírásával nem részletezte és ahhoz jogi hatás fűződését sem kívánta.

A tettazonosság keretei között a bíróság természetesen megállapíthat olyan tényeket is ítéletében, melyeket a vád nem tartalmaz. E körben többek között az elkövetés helyére, idejére, módjára nézve a vádtól a vádelv szabályainak sérelme nélkül eltérhet. A felülbírált ügyben azonban karjának megvágása, és a könnyebb sérülés jellemzői nem bírnak jelentőséggel, egyrészt perjogi, másfelől anyagi jogi okból.

Az ügyész az elvétéssel kapcsolatos tényeket ugyanis nem kívánta vád tárgyává tenni, másrészt külön joghatással sem bír e részcsелеkmény, mert a Btk. 164. § (9) bekezdése értelmében legalább súlyos sérülés előidézése által minősíthető külön az elvétés a követett bírói gyakorlat szerint. Jelen esetben azonban csak 8 napon belül gyógyuló, könnyű sérülés alakult ki, melynek okozása büntetlen

részcselekmény. Mindezt az ügyész helyesen ismerte fel a vádemelés során (I. BJD.5652.). Ezen okok miatt a tényállás kiegészítésére e körben nincs megfelelő perjogi alap és ésszerű indok sem.

sértett kezének felemelésével kapcsolatban sem látta indokoltnak az ítélet tábla a tényállás kiegészítését. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelése során a sértett elleni támadás kapcsán is megalapozott tényállást rögzített. A sértett vallomása e körben nem volt konzekvens, erre utalt is az elsőfokú bíróság az ítélet 9. oldalának 2. bekezdésében. A sértett a tárgyaláson valóban tett olyan formában is vallomást, hogy „akkor emeltem a kezem” (20. számú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal 3. bekezdés első sor). A kéz emelésére azonban nem az őt ért szúrásokat megelőző, hanem azon cselekményrészrel kapcsolatban utalt, miszerint a vádlott felé ütött. Ezen ütést vitatta. személyének említése is ezt támasztja alá. Az elsőfokú bíróság a nyomozási és a tárgyalási sértetti vallomások alapos mérlegelésével állapította meg a tényeket és nem tévedett, amikor a vádlotti szúrásokat megelőzően nem rögzítette tényként, hogy sértett a kezét felemelte. A kéz felemelésének egyébként sincs jelentősége a büntetőjogi főkérdések tekintetében. Megjegyzi az ítélet tábla, hogy kezének felemelésére valóban rendelkezésre állnak egybevágó bizonyítékok (tanúvallomása - 15. számú tárgyalási jegyzőkönyv 8. és 15. o.), de ennek a már kifejtettek szerint szintén nincs büntetőjogi relevanciája, a tényállás kiegészítésére pedig csak akkor van szükség, ha érdemi tényállásrészre vonatkozik.

A törvényszék az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logikai szabályai szerint gondosan értékelte. Számba vette a vádlott, sértett, valamint a cselekményről információt szerző tanúk vallomásait, a releváns szakértői véleményeket, a helyszín adatait és az okirati bizonyítékokat. A személyi és tárgyi bizonyítás anyaga a vádbeli tényeket kétséget kizáróan bizonyította. Az elsőfokú bíróság meggyőzően számot adott arról, hogy a vádlott vallomásait mely részekben fogadta el és mely részekben nem. A sértett jogtalan támadására hivatkozó vallomásrészt a helyszínen a cselekményt észlelő tanúk vallomása hitelt érdemlően megcáfolta, megerősítve egyben a vádlott elkövetési magatartására és az ölési kijelentésre megállapított tényeket. A törvényszék indokolási kötelezettségét megfelelően teljesítette, az abban foglaltakkal a másodfokú bíróság egyetértett. A védelmi fellebbezés a bizonyítékok okszerű mérlegelésén keresztül támadta a megalapozott tényállást, mely a tényálláshoz kötöttség elvére figyelemmel eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak.

A törvényszék a Kúria 3/2013. Büntető Jogegységi határozatában foglalt iránymutatásokat helyesen értelmezve, a teljes körben feltárt alanyi és tárgyi tényezők alapján megalapozottan vont következtetést a vádlott elkövetés során aktuális tudattartalmára, ezáltal a szándékára. Erre nézve igen részletes és alapos indokolást adott (ítélet 12-13. oldal), melyben foglaltakkal a másodfokú bíróság egyetértett. A vádlott szándéka a testi épség megsértése kapcsán egyenes, míg az életveszélyes eredmény tekintetében eshetőleges volt. Kétségtelen, hogy a vádlott egy nagyméretű késsel, többször támadott a sértett hasának irányába és öléssel fenyegető kijelentéseket is tett. A szúrások ereje azonban kisebb volt, és csak 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett. Az ölési szándék megállapítása ellen és a testi sértési szándék mellett hat a vádlott cselekmény után tanúsított magatartása, miszerint a sértetthez ő kért segítséget a mentők hívása által. Az életveszélyt okozó testi sértés megállapítására akkor van lehetőség, ha az elkövetési eszköz jellegéből, az elkövetés módjából, a véghezvitel körülményeiből, a célba vett testtájékból és az elkövetésnél szerepet játszó egyéb körülményekből aggálytalanul az állapítható meg, hogy az elkövető az élet kioltására irányuló szándék nélkül ugyan, de a testi sértésre irányuló határozott szándékkal intézett a sértett

testi épsége ellen támadást és tudata az életveszélyes sérülés bekövetkezésének reális lehetőségét átfogta, ugyanakkor rajta kívülálló ok folytán az eredmény nem következett be. A felülbírált ügyben mindez megállapítható, az életveszélyes eredmény ugyanis nem vitásan részben a sértett elhárító magatartása, hátralépése, védekezése folytán maradt el.

A vádlott megalapozottan nem hivatkozhat jogos védelemre, az irányadó tényállás szerint ugyanis a szűrást megelőzően sértett nem indított jogtalan támadást a vádlott ellen és részéről jogtalan támadás közvetlen veszélye sem fenyegetett. Az kétségtelen, hogy a cselekménysor első részében a sértett a vádlott felé ütött, azonban közbelépése folytán az ütés nem érte el a vádlottat. Erre figyelemmel az elsőfokú ítélet jogi indokolása a 13. oldal első bekezdésében pontatlan, mert volt olyan cselekményrész, melyben a sértett jogtalan támadást indított a vádlott ellen. E támadás azonban az ütési kísérlet után véget ért, a vádlott ezt követően ment a konyhába és kétségkívül megtorlás érdekében vette magához a kést majd támadt. Ekkor már nyilvánvalóan nem folyt jogtalan támadás a sértett részéről és annak veszélye sem fenyegetett, ezzel szemben a sértett védekezésre szorult, és még közbelépése sem tudta megakadályozni, hogy az aktívan támadó vádlott több esetben megszurja. Következésképpen a konkrét szűrást előtt már nem volt jogos védelmi helyzetben a vádlott. A jogos védelmi helyzet a sértett eredménytelen ütése után megszűnt. A tényállás szerint határozottan elkülöníthetők a cselekményrészek, így a vádlott felmentését eredményező jogos védelem megállapítására a másodfokú bíróság nem látott alapot.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket nagyrészt helyesen feltárta. További enyhítő körülmény a vádlott javára, a cselekmény utáni magatartása, a sértetthez a mentők hívása által orvosi segítség kérése. A törvényszék a vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetéskiszabási elveknek megfelelő, tetтарыыos büntetést szabott ki. A cselekmény kísérlet voltára tekintettel indokolt volt a büntetési tétel középмértékétől az eltérés az alsó határ felé, nagyobb mérvű eltérésre azonban nincs indok, figyelemmel a vádlott előéletére, a próbaidő alatti elkövetésre. A nagyméretű késsel a sértettre kitaróan támadó vádlott büntetése túl szigorúnak nem tekinthető, lényeges enyhítése nem szükséges, ezért a másodfokú bíróság a védelmi fellebbezést az enyhítésre irányulóan sem találta alaposnak.

Az ítélet egyéb rendelkezései is megfelelnek a törvénynek.

IV.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján - helyes indokaira is tekintettel - helybenhagyta.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időnek a beszámítása a Btk. 92. § (1), (2) bekezdésén alapszik.

Debrecen, 2016. október 19.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

Dr. Háger Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bakó József sk.
bíró

ZÁRADÉK: A Debreceni Törvényszék 26.B.75/2016/25. számú ítélete a másodfokú határozat által a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2016. október 19.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő